

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 13CoP/22/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1518201570
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 12. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Janka Benkovičová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2023:1518201570.4

Uznesenie

Krajský súd v Trnave, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Janky Benkovičovej a sudcov JUDr. Daniela Ilavského a JUDr. Táne Šefčíkovej, vo veci starostlivosti o maloletú: A. B., nar. XX.XX.XXXX, zastúpená kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava, odbor sociálnych vecí a rodiny, Vazovova 7/A, Bratislava, dieťa matky: B. C. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom D. XXXX/XX, E., toho času F. XX, E., zastúpená splnomocnencom: ADVOKÁTSKA KANCELÁRIA DVORSKÁ & MREKAJOVÁ, s. r. o., so sídlom Panenská 33, Bratislava, IČO: 36 862 037, a otca: B. B. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom F. XXXX/XX, E., zastúpený splnomocnencom: LITVÁKOVÁ A SPOL., s. r. o., so sídlom Sliačska 1/A, Bratislava, IČO: 36 862 398, o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností, o odvolaní otca proti rozsudku Okresného súdu Bratislava III č. k. 38P/107/2018-571 z 16.septembra 2021, takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvej inštancie **z r u š u j e** a vec **v r a c i a** súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

o d ô v o d n e n i e :

1. Okresný súd Bratislava III, ako súd prvej inštancie, odvolaním napadnutým rozsudkom zveril maloletú do osobnej starostlivosti matky. Zároveň rozhodol, že obaja rodičia budú maloletú zastupovať a spravovať jej majetok. Otcovi uložil povinnosť prispievať na výživu maloletej sumou 250,- eur mesačne vždy do 15-teho dňa v mesiaci vopred, počnúc dňom 01.09.2018 s tým, že zročné výživné za obdobie od 01.09.2018 do 16.09.2021 v sume 3 700,- eur povolil otcovi splácať v mesačných splátkach po 100,- eur spolu s bežným výživným, pod následkom straty výhody splátok. Zároveň upravil styk otca s maloletou a to každý nepárny kalendárny týždeň v čase od piatku od 15.00 hod do nedele do 18.00 hod, s výnimkou sviatkov a prázdnin; každý nepárny kalendárny týždeň v utorok v čase od 15,00 hod do 18.00 hod., s výnimkou sviatkov a prázdnin, každý párný kalendárny týždeň v čase od stredy od 15.00 hod. do štvrtka do 18.00 hod., s výnimkou sviatkov a prázdnin, každoročne počas letných prázdnin v čase od 01.07. od 9.00 hod. nepretržite do 15.07. do 19.00 hod. a v čase od 01.08. od 9.00 hod. nepretržite do 15.08. do 19.00 hod., v každom párnom kalendárnom roku počas zimných školských prázdnin v čase od 23.12. od 18.00 hod. do 25.12. do 18.00 hod., v každom nepárnom kalendárnom roku počas zimných školských prázdnin v čase od 01.01. od 18.00 hod. do posledného dňa prázdnin do 18.00 hod., v každom nepárnom kalendárnom roku počas zimných školských prázdnin v čase od 25.12. od 18.00 hod. do 01.01. nasledujúceho roku do 18.00 hod., v každom párnom kalendárnom roku počas jarných prázdnin vyhlásených Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky v čase od prvého dňa prázdnin od 9.00 hod. do posledného dňa prázdnin do 18.00 hodine, v každom nepárnom kalendárnom roku počas veľkonočných sviatkov a prázdnin vyhlásených Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky v čase od stredy pred Zeleným štvrtkom od 18.00 hod. do utorka po Veľkonočnom pondelku do 18.00 hod., s tým, že si otec maloletú prevezme počas školského roka v školskom zariadení, ktoré maloletá aktuálne navštevuje a počas prázdnin a sviatkov v mieste bydliska matky a odovzdá maloletú v mieste bydliska

matky maloletej. O trovách konania rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

2. Súd prvej inštancie vec právne posúdil podľa § 24 ods. 4, 5, § 25 ods. 2, § 26, § 28 ods. 1 písm. a), § 36 ods. 1, § 62 ods. 1, 2, 3, 4, 5, § 63 ods. 3, § 75 ods. 1, § 76 ods. 1, § 78 ods. 1 Zákona o rodine (ďalej aj „ZoR“). Mal za preukázanú potrebu upraviť výkon rodičovských práv a povinností k maloletej, ktorej rodičia ukončili spolužitie a zaujali diametrálne odlišné postoje ohľadom výkonu rodičovských práv a povinností, pričom matka žiadala maloletú zveriť do svojej osobnej starostlivosti a otec sa dožadoval striedavej osobnej starostlivosti v týždňových intervaloch s osobitnou úpravou počas sviatkov a prázdnin, pričom bol ochotný prispievať na výživu maloletej sumou 100,- eur mesačne, eventuálne žiadal maloletú zveriť do svojej starostlivosti a neurčiť styk matky s maloletou, nakoľko ho žiadal ponechať na dohodu rodičov, pričom matke žiadal určiť vyživovaciu povinnosť vo výške 150,- eur mesačne. Počas konania nebola schopnosť oboch rodičov vykonávať riadnu starostlivosť o maloletú sporná, keďže obaja mali vytvorené vhodné podmienky pre výkon osobnej starostlivosti o maloletú a obaja mali eminentný záujem ju aj vykonávať, avšak rodičia maloletú vystavovali v priebehu konania konfliktu lojality, načo boli opakovane upozorňovaní, pričom možné vystavenie konfliktu lojality je pritom jedným zo základných prvkov, ktoré súd zohľadňuje pri určovaní a posudzovaní záujmu maloletého dieťaťa. Poukázal na všeobecný komentár č. 14 (2013) k dohovoru o právach dieťaťa. Za príčinu najvýraznejšieho konfliktu medzi rodičmi považoval okresný súd diametrálne odlišné návrhy ohľadom zverenia maloletej, avšak prvoinštančný súd sa stotožnil s konštatovaním znalca, ktoré formuloval v znaleckom posudku v odpovedi na otázku č. 6 (str. 51 znaleckého posudku), kde znalec uviedol, že „po rozchode sa rodičia nie sú schopní dohodnúť v otázke starostlivosti o maloletú, každý z nich si mylne myslí, že koná v záujme maloletej, pričom konajú primárne vo vlastnom záujme. Záujem maloletej je mať dobrý vzťah s obidvomi rodičmi, rodičia by sa mali viac zaoberať tým, ako sa maloletá môže cítiť, keď sa budú vyjadrovať a správať voči sebe určitým spôsobom, mali by si položiť otázku, či to pomáha maloletej v aktuálnej situácii alebo jej to viac škodí“. Dospel k záveru, že najviac súladné s najlepším záujmom maloletej je jej zverenie do osobnej starostlivosti matky s tým, že zastupovať a spravovať majetok maloletej bude patriť obom rodičom, nakoľko na strane ani jedného z nich nevzhladol také okolnosti, ktoré by odôvodňovali rozhodnutie, ktorým by bol niektorý z rodičov na týchto právach obmedzený alebo pozbavený. Nevyhovelo návrhu otca na zverenie maloletej do striedavej osobnej starostlivosti, skúmal splnenie viacerých podmienok pre danú formu starostlivosti o maloleté dieťa, pričom striedavá osobná starostlivosť by z formálneho hľadiska bola možná, avšak na základe vykonaného dokazovania ju z hľadiska najlepšieho záujmu maloletej nemožno považovať za najvhodnejšiu formu, keď pri rozhodovaní primárne súd prihliada na záujem maloletého dieťaťa a nie jeho rodičov. Nemohol sa stotožniť s tvrdením otca, že zverenie maloletej do striedavej osobnej starostlivosti je v najlepšom záujme dieťaťa, ktorý záujem bol v konaní zisťovaný aj vykonaním pohovorov s maloletou cestou orgánu sociálnoprávnej ochrany detí, ako aj cestou súdu a v rámci nich bolo zistené, že maloletá má s oboma rodičmi veľmi dobrý vzťah, vyjadřila sa aj k tomu, ako je zabezpečovaná starostlivosť o jej osobu zo strany každého z rodičov, pričom s otcom má vybudovaný dobrý vzťah a rada s ním trávi čas, avšak stabilitu domova si spája s osobou matky a vyjadřila jednoznačné želanie, aby uvedené zostalo zachované. Zo strany maloletej došlo k jednoznačnému odmietnutiu striedavej osobnej starostlivosti a zároveň požiadala o určitú korekciu v rámci úpravy styku s otcom počas víkendov, keď tento styk žiadala upraviť do nedele popoludnia/večera a nie do pondelka. Maloletá v rámci rozumových a vôľových schopností a stupňa vyspelosti definovala aj dôvody svojho postoja, ktoré súviseli predovšetkým s osobnosťou otca a jeho správaním. Na strane ani jedného z rodičov nebola dokazovaním zistená žiadna závažná psychopatológia či abnormalita v ich osobnostiach, ktorá by bola v rozpore so zabezpečením starostlivosti o maloletú, nebolo však možné prehliadnúť tvrdenia samotnej maloletej, ktorá identifikovala v správaní a konaní otca také prejavy, ktoré boli aj z pohľadu prvoinštančného súdu nesúladné s riadnym výkonom rodičovských práv a povinností tak, aby bol tento v záujme maloletej. Otec, ktorý poukazoval na vzájomne silne citový vzťah medzi ním a maloletou a zdôrazňoval, že ju počúva a snaží sa rešpektovať jej želania, no na druhej strane z jeho strany opakovane dochádzalo ku konfrontácii maloletej s jej vyjadreniami pred orgánom sociálnoprávnej ochrany detí, či súdnym znalcom, keď tieto neboli súladné s názormi a očakávaniami otca, ktorý nebol v interakcii s maloletou schopný zdržať sa daného konania, hoci mu nevhodnosť jeho prístupu bola opakovane zdôraznená aj cestou vyjadrení maloletej, ktorá sa na uvedené sťažovala a žiadala, aby otec nebol informovaný o tom, ako sa vyjadřila, pretože jej to následne vyčíta a konfrontuje ju. Otec v rozpore so svojim deklarovaným postojom napokon každé vyjadrenie maloletej nekorešpondujúce s jeho návrhmi označil za manipuláciu maloletej zo strany matky, maloletú následne s týmito vyjadreniami konfrontoval, pričom konal v prísnom rozpore so

záujmami maloletej, keďže ani na opakované sťažnosti dieťaťa v danom smere nereflektoval. Okresný súd v zásade neustálil ani jednu situáciu, kde by otec reflektoval želanie maloletej a ustúpil zo svojich požiadaviek, pričom manipulácia maloletej matkou nebola dokazovaním preukázaná a v danom smere poukázal aj na závery znaleckého dokazovania, keď znalec ohľadom manipulácie maloletej zo strany rodičov uviedol, že do istej miery k tejto manipulácii dochádzalo zo strany oboch rodičov, hoci nemožno bez ďalšieho povedať, že sa jednalo o vyložene vedomú, úmyselnú a cieľnú manipuláciu. Obaja rodičia sa v priebehu konania snažili na maloletú v danom smere vplývať a uvedené dal súdny znalec do pozornosti oboch rodičov. Do určitej miery je takéto konanie rodičov prirodzeným následkom rozpadu ich partnerského vzťahu a vzniknutého rodičovského konfliktu. Otcom tvrdenú manipuláciu maloletej matkou proti jeho osobe nebolo možné identifikovať ani po vyhodnotení realizácie styku otca s maloletou, ktorý počas konania riadne prebiehal, pričom ani u maloletej neboli badateľné také prejavy správania, na základe ktorých by bolo možné dôvodne predpokladať negatívne pôsobenie matky na maloletú s účelom narušenia vzťahu otec a maloletá. Odmietanie striedavej osobnej starostlivosti maloletou a nespokojnosť otca s niektorými želaniami maloletej nemožno pripísať negatívnomu ovplyvňovaniu a manipulácii maloletej matkou, ako to robí otec, hoci maloletá má otca rada a chce s ním tráviť čas, jej súčasná potreba realizácie kontaktu s otcom však reflektuje jej aktuálne prežívanie. Ani otcov návrh na zverenie maloletej do jeho osobnej starostlivosti nereflektoval najlepší záujem maloletej, a ak by mu okresný súd vyhovel, vystavil by maloletú životnej situácii, ktorú by nebola schopná za súčasnej situácie adekvátne spracovať a mala by u nej za následok výrazný psychický a emocionálny diskomfort. Okresný súd poukázal na vek maloletej 9,5 roka, jej dostatočné, zrozumiteľné a opakované vyjadrenia ohľadne predstavy výkonu osobnej starostlivosti o ňu, pričom v priebehu konania maloletá zdôraznila, že ako svoj domov vníma domácnosť matky a žela si, aby to tak zostalo. Otec návrh ohľadne zverenia maloletej do jeho starostlivosti odôvodňoval presvedčením, že je lepším rodičom ako matka, pretože má záujem s ňou komunikovať a dohodnúť sa o veciach týkajúcich sa maloletej, nemanipuluje ju voči matke, nevyjadruje sa o matke negatívne. Okresný súd konštatoval, že ani jedného z rodičov nepovažoval za výrazne lepšieho či horšieho než druhého rodiča. Apeloval však na otca, aby rešpektoval matku, ponechal maloletej priestor pre rozhodnutie a nevynucoval si preferované formy starostlivosti, s ktorými maloletá nesúhlasí a odmieta ich. Nepovažoval za natoľko relevantné námietky otca voči znaleckému dokazovaniu, ktoré bolo jedným z množstva dôkazov vykonaných v konaní a pre rozhodnutie ohľadom zverenia maloletej do starostlivosti jedného z rodičov alebo do striedavej osobnej starostlivosti sa nejednalo o zásadný, či rozhodujúci dôkaz. V praxi je takmer vždy jeden z rodičov dieťaťa so závermi znaleckého posudku nespokojný a namieta ich validitu, pričom po oboznámení sa s námietkami otca voči znaleckému posudku v týchto námietkach nezhliadol také okolnosti, ktoré by vyvolali pochybnosti o správnosti, či úplnosti znaleckého dokazovania formulovaných záveroch. Rodičia, ako aj maloletá boli znalcom riadne vyšetrení, pričom je v kompetencii znalca ako odborníka, ktoré metódy a testy použije a rozhodnutie je ovplyvnené rôznymi faktormi. Neoddeliteľnou súčasťou práce znalca je aj štúdium spisového materiálu a nespokojnosť so závermi vyšetrovania nie je samo o sebe dôvodom na spochybnenie záverov znaleckého posudku, preto nepovažoval znalecké vyšetrenie maloletej a použité metódy za nedostatočné a vedúce k nesprávnym záverom. Ohľadom námietok otca o neprípustnosti niektorých otázok zo strany znalca voči maloletej, ich sugestívnosti a z toho plynúcich nesprávných záverov uviedol, že zo strany posudzovaných subjektov dochádza k dezinterpretácii použitých metód a záverov znaleckého posudku, a to z dôvodu nerešpektovania celistvosti znaleckého dokazovania a jeho záverov, pričom otec zo znaleckého posudku extrahoval niektoré jeho časti týkajúce sa najmä rozhovorov znalca s maloletou, a takto namietané časti znaleckého posudku sú ale vytrhnuté z kontextu a bez ich nadväznosti na ostatné vyšetrenie, celkový priebeh znaleckého dokazovania a je možné ich interpretovať najrôznejšími spôsobmi. Interpretácia znaleckého posudku zo strany posudzovaných subjektov je značne subjektívna, a to hlavne vtedy, keď závery posudku nie sú súladné s názormi danej osoby. V základných formuláciách a záveroch boli výsledky znaleckého dokazovania konzistentné s ostatnými vykonanými dôkazmi a nemožno prehliadnúť, že obaja rodičia v rôznej miere a intenzite, v priebehu konania odkazovali na nimi zvolené výňatky z jednotlivých dôkazných prostriedkov tak, aby korešpondovali s nimi prezentovanými závermi, pričom najmarkantnejší bol tento postup pri súdnoznaleckom posudku, ktorý je tým dôkazným prostriedkom, pri ktorom sa účastníci konania najčastejšie uchýľujú k takémuto postupu, čo súvisí so samotnou podstatou daného dôkazu. Otec súdnoznalecké dokazovanie a jeho závery v určitých častiach namietal a uviedol, že z jeho pohľadu znalec dokonca porušil zákon pri svojej činnosti, no na druhej strane iné časti a závery posudky používal v rámci svojej argumentácie na podporu svojich tvrdení. Zároveň upravil styk otca s maloletou, pričom konkrétnu úpravu styku v priebehu konania prezentovala len matka, keďže otec sa v návrhoch sústredil výlučne na striedavú osobnú starostlivosť a na poslednom pojednávaní sa zástupkyňa otca vyjadrila

k prípadnej úprave styku otca s maloletou, kde navrhla, aby bola čiastočne skorigovaná s ohľadom na jej súčasnú rozdrobenosť, na čo prvoinštančný súd prihliadol a pri úprave styku otca s maloletou počas prázdnin a sviatkov. Zástupkyňa otca vyjadrila súhlas s návrhom matky, ktorý považoval za súladný s ustálenou rozhodovacou činnosťou, kedy je počas prázdnin a sviatkov starostlivosť o maloleté dieťa rozdelená rovnomerne medzi obidvoch rodičov. Bežný styk otca s maloletou upravil každý druhý týždeň od piatku do nedele a v tom istom týždni ešte v utorok popoludní a v ďalšom týždni vždy od stredy do štvrtka s prespatím a nadväzujúcim štvrtkovým popoludním, čím bude mať otec vytvorený priestor pre trávenie času s maloletou tak počas víkendu, ktorý je charakterizovaný ako čas určený na oddych a voľnočasové aktivity a taktiež počas pracovného týždňa. Pri posudzovaní danej úpravy bežného styku otca s maloletou v kontexte 14-dňového intervalu vznikne model, pri ktorom otec strávi s maloletou 6 dní (2 celé víkendy od piatku po skončení vyučovania, 2 popoludnia bez prespatia a 2 popoludnia s prespatím z jedného dňa na druhý) a matka 8 dní. Styk otca s maloletou počas mesiacov júl a august upravil v štandardných 2-týždňových intervaloch, počas Vianočných sviatkov a zimných prázdnin, Veľkonočných sviatkov a prázdnin a jarných prázdnin ho upravil s prestriedaním v párnom a nepárnom kalendárnom roku, ktorá úprava styku vo svojej celistvosti zodpovedá aktívnej účasti rodiča, ktorý nemá dieťa zverené do svojej osobnej starostlivosti. Považoval za potrebné apelovať na otca, aby pri realizácii styku s maloletou vzal do úvahy aj to, že rovnako ako dospelí aj deti majú potrebu mať k dispozícii určitý čas, ktorý si vyhradia na svoje vlastné aktivity a prežívanie a nemyslí sa tým trávenie voľného času s niektorým z rodičov alebo účasť na organizovaných aktivitách. Styk otca s maloletou sa riadne a plnohodnotne realizuje a maloletá sa vyjadrila, že aktuálne nemá záujem na zásadnejšej zmene a je spokojná, čo by malo byť pre oboch rodičov určujúcim faktorom v ich prístupe k výkonu ich rodičovských práv a plneniu rodičovských povinností. Ohľadne vyživovacej povinnosti otca na maloletú prihliadol ku skutočnosti, že od septembra 2018 nastúpila na základnú školskú dochádzku, pričom v čase rozhodovania už bola žiačkou 4. ročníka. V súvislosti s návštevou školy rodičia musia uhrádzať povinné poplatky, zabezpečovať školské potreby a pomôcky, a tiež hradiť aktivity organizované školou. Matka má v súvislosti so starostlivosťou o maloletú aj ďalšie náklady, tzv. existenčné ohľadne zabezpečenia bývania, stravy a ošatenia, obuvi, hygienických a kozmetických potrieb, či zdravotnou starostlivosťou a všetkých ostatných vecí bežnej dennej potreby a spotreby. V základných položkách ako je strava, bývanie, ošatenie, obuv a iné považoval matkou predložený rozpis priemerných mesačných nákladov na výživu maloletej za primeraný (č. l. 558 spisu), zodpovedajúci nákladom na tieto potreby maloletého dieťaťa v jeho veku tak, ako sú súdu známe aj z jeho rozhodovacej činnosti a nezanedbateľné náklady na strane maloletej sú tvorené aj záujmovou činnosťou, kde však bola situácia do určitej miery komplikovaná, keďže rodičia sa v danom smere správali neadekvátne, nekooperovali spolu a maloletú prihlasovali na záujmovú činnosť aj bez vedomia druhého rodiča, pričom sa jednalo tak o organizovanú činnosť v rámci školy alebo ZUŠ, ako aj o krátkodobé organizované aktivity ako plávanie, lezenie či kone. Následne dochádzalo medzi rodičmi ku konfliktu týkajúceho sa finančného krytia týchto aktivít. Čiastka, ktorou otec bol povinný prispievať na výživu maloletej na základe neodkladného opatrenia vo výške 150,- eur mesačne umožňovala matke hradiť na strane maloletej výlučne pomernú časť nákladov na základné životné potreby a ostatné výdavky hradila matka. Bolo žiadúce, aby pri určení výživného zo strany otca boli zohľadnené aj také náklady, ktoré otec matke doposiaľ refundoval na báze dobrovoľnosti a matka už nebude nútená od otca tieto finančné prostriedky požadovať. Zohľadnil na strane otca skutočnosť, že si plní vyživovaciu povinnosť voči maloletej aj finančnými a vecnými plneniami poskytovanými nad rámec určeného výživného a to tak formou priamych platieb alebo cestou vecných plnení (participácia na poplatkoch v škole, záujmovej činnosti maloletej, zdravotnej starostlivosti a pod.). Otec má tiež upravený pravidelný a častý kontakt s maloletou, počas ktorého uspokojuje jej odôvodnené potreby a záujmy. Je nepochybné, že trávenie voľného času a prázdnin je u dieťaťa spojené s vynakladaním finančných prostriedkov a zároveň sa predpokladá, že rodič, ktorý má záujem participovať na starostlivosti o dieťa formou realizácie styku rovnako vynakladá finančné prostriedky na trávenie času s dieťaťom. Ohľade celkových príjmových a majetkových pomerov otca ako povinného rodiča v porovnaní s majetkovými pomermi matky dal otcovi do pozornosti, že pri vyhodnotení príjmov oboch rodičov za rozhodné obdobie t. . 09/2018 až 08/2021 predstavoval priemerný mesačný príjem matky sumu cca 1 831,58 eura a otca cca 1 921,53 eura, pričom na strane otca je prítomné vlastníctvo dvoch bytov, z ktorých jeden je zaťažený úverom a na strane matky je prítomné vlastníctvo jedného bytu, v ktorom žije s maloletou a je tiež zaťažený úverom. Obaja rodičia majú vyživovaciu povinnosť len k maloletej. Ustálil vyživovaciu povinnosť otca vo výške 250,- eur mesačne, pričom počiatok vyživovacej povinnosti určil počnúc mesiacom september 2018, kedy maloletá nastúpila základnú školskú dochádzku, pričom v rozhodnom období bol otec povinný na výživu maloletej prispievať sumou 150,- eur mesačne na základe neodkladného opatrenia, ktoré si riadne plnil. V rámci zročného

výživného ustálil sumu 3 700, - eur, ku ktorej dospel výpočtom za obdobie od 01.09.2018 do 16.09.2021, t. j. za obdobie 37 kalendárnych mesiacov, za ktoré mal otec na výživu maloletej zaplatiť sumu 9 250,- eur, uhradil sumu 5 550,- eur a tak vznikol rozdiel vo výške 3 700,- eur. Vzhľadom k výške zročného výživného povolil otcovi túto sumu splácať v mesačných splátkach spolu s bežným výživným.

3. O trovách konania rozhodol podľa § 52 Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“) tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak zákon neustanovuje inak.

4. Proti rozsudku súdu prvej inštancie podal otec v zákonnej lehote odvolanie a žiadal, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie zmenil a rozhodol o zverení maloletej do striedavej osobnej starostlivosti tak, že matka bude zabezpečovať osobnú starostlivosť v bežnom kalendárnom týždni s výnimkou školských prázdnin a sviatkov vždy od 18.00 hod. nedele v nepárnom týždni do 18.00 hod. nedele v párnom týždni nepretržite a on bude zabezpečovať osobnú starostlivosť o maloletú vždy od 18.00 hod. nedele v párnom týždni nepretržite do 18.00 hod. nedele v nepárnom týždni nepretržite, okrem školských prázdnin a sviatkov. Počas letných prázdnin v párnom roku navrhol osobnú starostlivosť o maloletú upraviť tak, že on bude zabezpečovať starostlivosť o maloletú od 01.07. od 18.00 hod. do 15.07. do 18.00 hod. a od 01.08. od 18.00 hod. do 15.08. do 18.00 hod. a matka od 15.07. od 18.00 hod. do 01.08. do 18.00 hod. a od 15.08. od 18.00 hod. do 31.08. do 18.00 hod. Počas letných školských prázdnin v nepárnom roku navrhol osobnú starostlivosť o maloletú určiť zo strany matky od 01.07. od 18.00 hod. do 15.07. do 18.00 hod. a od 01.08. od 18.00 hod. do 15.08. do 18.00 hod. a z jeho strany od 15.07. od 18.00 hod. do 01.08. do 18.00 hod. a od 15.08. od 18.00 hod. do 31.08. do 18.00 hod.. Počas jesenných prázdnin navrhol upraviť starostlivosť o maloletú od skončenia vyučovania v posledný deň pre prázdninami do skončenia vyučovania v prvý deň po prázdninách v párnom kalendárnom roku zo strany matky a v nepárnom kalendárnom roku z jeho strany, počas zimných prázdnin v párnom roku z jeho strany od skončenia vyučovania v posledný deň pred prázdninami do 25.12. do 18.00 hod. a od 01.01. od 18.00 hod. do konca vyučovania v prvý deň po prázdninách a matkou od 15.12. od 18.00 hod. do 01.01. do 18.00 hod., počas zimných prázdnin v nepárnom roku zabezpečovať starostlivosť o maloletú matkou od skončenia vyučovania v posledný deň pred prázdninami do 25.12. do 18.00 hod. a od 01.01. od 18.00 hod. do konca vyučovania v prvý deň po prázdninách a z jeho strany od 25.12. od 18.00 hod. do 01.01. do 18.00 hod., počas jarných prázdnin z jeho strany v posledný deň pred prázdninami do skončenia vyučovania v prvý deň po prázdninách v párnom roku a v nepárnom roku zo strany matky a počas veľkonočných prázdnin v párnom roku matkou od skončenia vyučovania v posledný deň pred prázdninami do skončenia vyučovania v prvý deň po prázdninách a v nepárnom roku z jeho strany s tým, že rodič, ktorému osobná starostlivosť o maloletú končí je povinný maloletú riadne pripravenú odovzdať v stanovenom čase pre začiatok starostlivosti druhého rodiča v mieste bydliska preberajúceho rodiča s tým, že obaja rodičia sú oprávnení zastupovať maloletú a spravovať jej majetok, vyživovaciu povinnosť navrhol neurčiť, žiadal určiť poberanie rodinných prídavkov ním a daňový bonus si bude uplatňovať matka.

5. Podstatou odvolacích námietok otca boli dôvody podľa § 365 ods. 1 písm. b), f) a h) Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) a tiež podľa § 62 ods. 1 CMP. Poukázal na čl. 6 ods. 1 dohovoru, podľa ktorého jedným z prvkov spravodlivého procesu je jeho kontradiktórny charakter a každá strana musí zásadne mať možnosť nielen predložiť dôkazy a argumenty, ktoré považuje za nutné, aby jej požiadavky uspeli, ale aj zoznámiť sa s každým dokladom a pripomienkou predloženou súdu a vyjadriť sa k nim. Tiež poukázal na zásadu rovnosti strán a na obsah práva na spravodlivý proces. Vyčítal, že mu nebola doručená správa kolízneho opatrovníka o pohovore s maloletou konajúceho sa údajne dňa 10.09.2021, ktorá nie je ani súčasťou spisu, nemal vopred o predmetnom pohovore žiadne informácie a o jeho realizácii sa dozvedel až na pojednávaní konanom dňa 16.09.2021. Nebol mu zrejmy dôvod daného pohovoru, keďže dňa 08.09.2021 vykonal pohovor s maloletou samotný súd, pričom mu nebol doručený ani úradný záznam z pohovoru s maloletou vykonaný súdom dňa 08.09.2021 a až na základe žiadosti mu tento úradný záznam súd poskytol. Taktiež namietol nenahratie zvukového záznamu z pohovoru s maloletou, čím súd porušil ustanovenia právnych predpisov a úradný záznam z pohovoru s maloletou je nepreskúmateľný, nebolo mu umožnené sa k danému dôkazu vyjadriť, nie je možné zistiť, aké otázky súd prvej inštancie kládol maloletej, aké boli primárne odpovede maloletej a na základe čoho dospel súd k záverom uvedeným v úradnom zázname. Poukázal na uznesenie Najvyššieho súdu SR zo dňa 27.06.2018, sp. zn. 5Cdo/103/2018. Taktiež kolízny opatrovník nevyhotovil zvukový záznam, ani zápisnicu z pohovoru s maloletou a svoje závery formuloval len na pojednávaní dňa 16.09.2021, ktoré sú z procesného hľadiska nepreskúmateľné a nebolo mu umožnené sa k nim vyjadriť. V danom

smere tiež poukázal na internú normu ÚPSVaR č. IN-039/2018. Pred, ani počas pojednávania mu nebolo doručené potvrdenie o príjme matky s mesačným rozpisom za obdobie od marca 2021 do augusta 2021 a finančné úhrady matky na maloletú na školský rok 2021/2022 doložené matkou dňa 13.09.2021. Tiež mu nebol poskytnutý celý záznam z pojednávania konaného dňa 16.09.2021, pretože záznam obsahuje len časť od vyhlásenia rozsudku, čo bola záverečná časť celého konania konaného dňa 16.09.2021 a súd mu neposkytol záznam a ani nijakým spôsobom neodpovedal na jeho žiadosť, poskytol mu len informáciu, že záznam z celého pojednávania neexistuje. Namietol nezachovanie zásady rovnosti účastníkov konania počas pojednávania konaného dňa 16.09.2021, keďže mu nebolo umožnené vyjadriť sa ku všetkým skutočnostiam, pričom matke táto možnosť poskytnutá bola. Súd prvej inštancie sa na pojednávaní vyjadril proti striedavej osobnej starostlivosti ešte pred vyjadrením kolízneho opatrovníka, pričom dané vyjadrenie používa na oporu svojich tvrdení proti striedavej osobnej starostlivosti, ktorá podľa okresného súdu nemôže fungovať z dôvodu odlišnosti pováh, ktorá je prirodzená a predpokladá sa pri všetkých typoch rodín. Namietal nedodržanie lehoty na vyhotovenie a odoslanie rozhodnutia do 10-tich dní od jeho vyhlásenia. V súvislosti so znaleckým posudkom boli znalcovi položené otázky, na ktorých odpovedanie nie je príslušný znalec zapísaný v zozname znalcov, tlmočníkov a prekladateľov v odbore psychológia, odvetvia klinická psychológia dospelých a klinická psychológia detí a daný znalec nebol oprávnený sa vyjadrovať alebo posudzovať akékoľvek právne otázky súvisiace s konaním. Kolízny opatrovník, ako aj súd prvej inštancie sa napriek tomu stotožnili so závermi znalca aj v častiach, ktoré nemali byť brané do úvahy. V danom smere poukázal na bod 55 odôvodnenia rozsudku súdu prvej inštancie. Podľa Ministerstva spravodlivosti SR nemohol znalec odpovedať na otázky č. 7, 8 a 9, pričom na ostatné otázky mohol odpovedať, teda dané výhrady k znaleckému posudku nemôžu byť považované za rozporné, ale za súladné s výrokom MS SR ku konkrétnemu znalcovi a ku konkrétnym otázkam. V súvislosti s konštatovaním prvoinštančného súdu vyjadreným v bode 29 odôvodnenia uviedol, že je v rozpore s vykonanými dôkazmi, v ktorom smere poukázal na znalecký posudok. Taktiež dôvody vyjadrené v bode 52 odôvodnenia rozsudku nevyplývajú z vykonaných dôkazov, keďže nikdy neprejavil názor, že je potrebné eliminovať vplyv matky na maloletú, a že by to bol dôvod, prečo navrhoval striedavú osobnú starostlivosť. Zo znaleckého posudku je zrejmé, že postavenie matky akceptuje. Prvoinštančný súd tiež v odôvodnení rozsudku nevysvetlil, či a aký mal vplyv súdom konštatovaný konflikt lojality na samotné rozhodnutie a na pojednávaní konanom dňa 16.09.2021 ho kritizoval za to, že s maloletou nekomunikoval o modeloch starostlivosti o ňu, keďže v súlade s radami psychológa a kolízneho opatrovníka nezaťažoval maloletú rozhovormi o aktuálnej situácii v konaní. Poukázal na odpoveď maloletej na otázku znalca, teda maloletá od neho nemala žiadne informácie o tom, aký je aktuálny stav konania, preto nemohol maloletú vystavovať konfliktu lojality. Z dokazovania tiež nevyplývalo, že maloletá nebola počas konania manipulovaná matkou, že sa nevyjadrovala na jeho adresu negatívne, a že obaja rodičia sú spôsobilí maloletú vychovávať, keď z celého odôvodnenia rozhodnutia je zrejماً apelácia najmä na jeho osobu a to bez akéhokoľvek odôvodnenia a založenia týchto skutočností na vykonanom dokazovaní. Počas konania niekoľkokrát poukazoval na manipuláciu maloletej matkou, ktorá na začiatku konania nesúhlasila so striedavou osobnou starostlivosťou z dôvodu nízkeho veku maloletej a jej zdravotného stavu, keď v roku 2018 bola maloletá zaradená do starostlivosti neurológa, pričom na základe správ založených v spise je zrejماً, že tento stav bol vyvolaný samotnou matkou, avšak v roku 2020 už bola maloletá vyradená zo sledovania jej zdravotného stavu neurológom a matka sa vyjadrila o tom, že nemá problém rozšíriť jeho styk s maloletou ak sa jej stav stabilizuje, z čoho je zrejماً, že sa snažila všemocne brániť rozšíreniu jeho styku s dieťaťom. Už v podaní zo dňa 01.04.2021 upozorňoval súd prvej inštancie na manipuláciu maloletej matkou aj prostredníctvom aplikácie v mobilnom telefóne, ktorou matka kontroluje a prispôsobuje aktivitu maloletej v čase, keď je u neho a neumožňuje mu bezdôvodne prístup k danej aplikácii. Tiež dal do pozornosti záverečnú mediačnú správu zo dňa 19.10.2018. Nepreukázaným podozrením bolo obvinenie matky v jej podaní zo dňa 14.08.2018 ohľadne jeho správania sa, ako prekážky poskytnutia adekvátnej lekárskej starostlivosti maloletej v čase, keď je u neho, ktorý výrok považoval za vážne obvinenie z údajného zanedbávania zdravotnej starostlivosti, čo nahlásil dňa 17.09.2018 oddeleniu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately ÚPSVaR, pričom súd prvej inštancie tieto tvrdenia matky nijako nepreskúmal a neboli zrejماً ani z vykonaného dokazovania. Dôvodom na odmietnutie striedavej osobnej starostlivosti bolo taktiež zhoršenie správania sa maloletej, ktoré matka uvádzala v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, ktoré tvrdenia chcela podložiť údajnou správou z predškolského zariadenia, ktorá však nebola do spisu do konca dokazovania doložená. Naďalej trval na námietkach k znaleckému dokazovaniu, keďže maloletej boli znalcom kladené sugestívne a kapciózne otázky, preto sa k striedavej osobnej starostlivosti vyjadrovala maloletá tak, ako sa vyjadrila. Znalec nútil maloletú označiť jedného rodiča za lepšieho a druhého za horšieho. Matka nemala snahu sa s ním dohodnúť, odmietla mediátorku zbaviť mlčanlivosťou

pre potreby súdneho konania. Zároveň poukázal na správu o ukončení konkrétnej mediácie, ktorá bola ukončená na základe žiadosti matky až k 27.06.2018 a nie v čase podania návrhu matkou, tiež na vyjadrenie prvého mediátora (č. I. 33 spisu) podľa ktorého, bolo mediačné konanie ukončené výpoveďou matky. Aj v správe druhého mediátora bolo uvedené, že matka nie je ochotná a ani schopná komunikácie s respondentom (otcom), v ktorom smere poukázal na znalecký posudok. O negatívnych osobnostných črtách matky svedčí aj vyjadrenie kolízneho opatrovníka v zápisnici o pojednávaní zo dňa 27.06.2019 (č. I. 270 spisu). Zavádzanie matky je zrejme aj z predložených dôkazov na pojednávaní konanom dňa 16.09.2021 ohľadne požívania liekov maloletou, pričom z elektronickej zdravotnej dokumentácie maloletej je zrejme, že matka predpísala maloletej dňa 24.09.2020 liek Fenistil, ktorú skutočnosť mu zamlčala. Daný liek tlmi prejavy alergie. Matka sama a dobrovoľne odmietala komunikáciu s ním, pričom striedavá osobná starostlivosť predpokladá vzájomnú komunikáciu oboch rodičov, avšak v prípade akejkoľvek starostlivosti je nevyhnutné, aby dieťa bolo zverené do osobnej starostlivosti tomu rodičovi, ktorý má schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom. Súd prvej inštancie daný dôkaz nevyhodnotil a neuviedol ho medzi dôkazmi, s ktorými sa počas konania oboznámil a neuviedol ho ani v zápisnici. Tiež poukázal na zdravotný stav maloletej, ktorej psychosomatická nádcha nebola žiadnym lekárom diagnostikovaná, avšak matka ako dôkaz predložila SMS, údajnú nádchu sama maloletej diagnostikovala a napriek tomu ju uvádzala ako prekážku pre nariadenie striedavej osobnej starostlivosti. Je zrejme, že matka nemala snahu s ním komunikovať o vhodnej forme starostlivosti, odmietala sa s ním stretnúť a nemala snahu pracovať s mediátorom. Účelovo zavádzala súd prvej inštancie a jeho informáciami, ktoré neboli pravdivé a neboli dôkazne podložené. Zo znaleckého posudku tiež vyplývalo, že matka pred maloletou prezentovala dve možnosti, buď sa on odsťahuje alebo sa odsťahuje ona, ale už do menšieho bytu, čím maloletú prakticky donútila byť v predstave, že musí byť vybraná iba jedna možnosť. Odmietanie striedavej osobnej starostlivosti zo strany matky je nastavené systémovo, nie je však podložené racionálnymi dôvodmi. Podľa neho nie je možné identifikovať dôvody, na základe ktorých súd prvej inštancie rozhodol o osobnej starostlivosti matky, pričom v uvedenom smere poukázal na skutkový stav jeho styku s maloletou do dňa vydania rozhodnutia, avšak po doručení písomného vyhotovenia rozsudku dňa 20.10.2021 mu ho začala matka obmedzovať s odvolávaním sa na rozsudok a nebola ochotná zo svojich požiadaviek nejako ustúpiť okrem zmien, ktorými v ostatnom návrhu požadovala vrátiť do jej pôvodnej predstavy. Daný styk pre maloletú znamená veľmi časté striedanie do domácnosti a v rámci štrnást' dňového cyklu mení prostredie až osemkrát, ktoré časté striedanie znemožňuje plnohodnotné využitie času maloletej s ním, čo dokazuje aj výrok maloletej pred znalcom. Striedavá osobná starostlivosť ako ju žiadal, by predstavovala pridanie prenocovaní a predovšetkým zavedenie styku tak, aby maloletá nemusela tak často striedať jeho domácnosť, ako aj domácnosť matky. Namiesto určenia striedavej osobnej starostlivosti okresný súd určil osobnú starostlivosť matky a jeho styk oproti realizovanému styku dokonca ešte zúžil, čo znamenalo skrátenie víkendovaného styku do nedele do 18.00 hod. namiesto do pondelka rána, ktorú požiadavku vzniesla matka a tiež vyplývala z úradného záznamu z pohovoru s maloletou, pričom nebol uvedený žiaden skutočný dôvod tejto zmeny a poukázal na znalecký posudok. Tiež bola zrušená možnosť jeho styku v nepárny týždeň v pondelok od 15.00 hod. do 18.00 hod., ktorú požiadavku podľa úradného záznamu vzniesla maloletá v pohovore, avšak v zázname nie je uvedený žiaden dôvod a na pojednávaní bolo uvedené súdom, že dôvodom má byť návšteva záujmového krúžku pravidelne v pondelky popoludní, pričom do pohovoru maloletej sa tento krúžok konal len jedenkrát. Obaja rodičia žiadali o úpravu styku počas jesenných prázdnin, aj maloletá súhlasila s úpravou tak, ako bola dohodnutá, ale súd prvej inštancie nevyhovел návrhu ani jedného z nich a styk s maloletou počas jesenných prázdnin v rozhodnutí nebol upravený, v dôsledku čoho matka už v súčasnosti jeho styk s maloletou začala obmedzovať počas aktuálnych jesenných prázdnin. Prvoinštančný súd tiež po vykonanom dokazovaní prišiel k nesprávnym skutkovým zisteniam ohľadne jeho záverov vyjadrených v bode 30 odôvodnenia rozsudku. Nemenej závažným dôvodom, prečo bol na maloletú vyvíjaný nátlak a prečo sa nemusela cítiť v jeho bydlisku najkomfortnejšie je skutočnosť, že počas týždňa mala maloletá umožnený styk s ním len v čase od 15.00 hod. do 18.00 hod. bez možnosti prespať, takže maloletá si k nemu prišla napísať len úlohy a išla spať k matke, čím bol spoločný čas strávený s ním minimalizovaný a nebol plnohodnotný. Ďalej poukázal na nález Ústavného súdu ČR sp. zn. III. ÚS 2298/15 – bod 16, I. ÚS 3216/13, II. ÚS 3765/11. Taktiež namietal závery prvoinštančného súdu v bode 31 odôvodnenia rozsudku, ktoré nie sú súladné s vykonaným dokazovaním a nevyplývajú ani z jedného šetrenia kolízneho opatrovníka či znaleckého posudku alebo z úradného záznamu z výsluchu maloletej súdom. Odôvodnenie rozsudku prvoinštančného súdu je nepreskúmateľné a v priamom rozpore s vykonanými dôkazmi. Tiež poukázal na vyjadrenie kolízneho opatrovníka na pojednávaní dňa 27.06.2019, podľa ktorého sa pohovor s maloletou konal dňa

17.09.2019 (neskôr v texte je uvedený dátum 19.06.2021), pričom sa nevyjadril k zvereniu maloletej do striedavej osobnej starostlivosti. Na pojednávaní konanom dňa 08.04.2021 sa kolízny opatrovník stotožnil so závermi znalca a odvtedy už prestal posudzovať možnosť striedavej starostlivosti a za spornú otázku považoval výšku výživného. Ďalej poukázal na uznesenie Krajského súdu v Trnave sp. zn. 23CoP/96/2011 ohľadne preferovania dieťaťom toho rodiča, s ktorým prevažne žije. Súd prvej inštancie na viacerých miestach uvádza odmietanie striedavej osobnej starostlivosti zo strany maloletej, avšak skutočné zdôvodnenie v rozhodnutí absentuje. Tiež ho hodnotí na viacerých miestach rozhodnutia, ktoré hodnotenie je podstatne rozsiahlejšie ako hodnotenie matky. Bolo by namieste zisťovať, či by i širší styk maloletej nevyhovoval, keď podľa záznamu z pohovoru maloletá prezentuje, že jej vyhovuje situácia tak, ako je realizovaná, čo je bežné v jej veku. Súd realizoval jeden pohovor s maloletou a kolízny opatrovník dva, avšak nie je preskúmateľné, či v niektorom z týchto pohovorov bolo zisťované, v akej miere je názor maloletej ovplyvnený matkou. Odôvodnenie napadnutého rozhodnutia nie je v súlade s predloženými dôkazmi a vykonaným dokazovaním, je nepreskúmateľné, čo spôsobuje inú vadu konania. Vyčítal nesprávne právne posúdenie veci a v uvedenom smere poukázal na § 24 ods. 4 ZoR. V priebehu konania bolo preukázané, že maloletá má vybudované citové väzby k obom rodičom, jej vývinové potreby sú schopní riadne zabezpečovať obaja rodičia a nebolo preukázané, že by výchovné prostredie niektorého z rodičov bolo nestabilné, ako rodičia spolu kooperujú a v podstatných otázkach ohľadom starostlivosti a výchovy maloletej sa dokážu dohodnúť, čo vyplýva aj z vyjadrenia kolízneho opatrovníka. Pokiaľ matka počas konania poukázala na to, že sa nevedia dohodnúť na základných bodoch výchovy, čo je jedna z prekážok nariadenia striedavej osobnej starostlivosti, danú skutočnosť pred súdom nepreukázala, práve on predložil dôkazy o tom, že sa s matkou snaží dohodnúť na všetkých podstatných veciach ohľadom výchovy maloletej, pričom matka jeho snahu ignoruje alebo odmieta. V uvedenom smere poukázal na jeho viaceré výzvy na dohodu, na správy z mediácie, ako aj správu z poradenskopsychologického procesu zo dňa 17.01.2020. Z vykonaného dokazovania bolo preukázané, že na nariadenie striedavej osobnej starostlivosti sú splnené všetky predpoklady. Podľa ustálenej judikatúry je zrejme, že pokiaľ sú splnené kritériá pre nariadenie striedavej osobnej starostlivosti, súd je povinný rozhodnúť v jej prospech, teda súd prvej inštancie mal zisťovať, či existujú prekážky pre nariadenie striedavej osobnej starostlivosti a tým prípadne zdôvodniť jej nevhodnosť, takto však nekonal, naopak zistil, že sú splnené všetky podmienky a zároveň nezistil prekážky pre jej nariadenie, čím sa dopustil nesprávneho právneho posúdenia veci a na základe dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam. Z celého konania nie je zrejme, či maloletá skutočne vie, čo je to striedavá osobná starostlivosť. Poukázal na čl. 3 ods. 3, čl. 8 Dohovoru, rozsudok Krajského súdu v Ústí nad Labem, pobočka v Liberci, sp. zn. 36Co/261/2016, uznesenie Krajského súdu v Trnave z 23.01.2012, sp. zn. 23CoP/96/2011, Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 8CoP/183/2015, nález Ústavného súdu SR II. ÚS 361/2016–63 zo dňa 03.08.2017. Pri rozhodnutí o vyživovacej povinnosti namietal nesprávne skutkové zistenia na základe vykonaných dôkazov a v danej súvislosti poukázal na bod 59 odôvodnenia rozsudku. Na základe pokynu súdu predložil rozpis nákladov na maloletú od marca 2018 z ktorého vyplýva, že na maloletú prispieval formou priamych úhrad najmä na školské zariadenie, záujmovú činnosť, ale aj na lekársku starostlivosť, pričom tvrdenie matky, že musela hradiť všetky výdavky na maloletú nemá oporu vo vykonaných dôkazoch. Súd prvej inštancie mu uložil povinnosť uhradiť náklady, ktoré buď hradil, alebo ktoré vôbec neexistovali, pričom je zrejme, že hradil napr. náklady na ZRPŠ, ktoré matka nehradila, z čoho vyplynula absurdná situácia, pri ktorej má uhradiť náklady, ktoré už sám uhradil v plnej miere alebo polovičnej výške, či neexistujúce náklady. Matka nepreukázala ňou uvádzané náklady a v konaní predkladala niekoľkokrát budúce náklady na maloletú alebo odhadované náklady, pričom na budúce náklady nemožno prihliadať. Náklad na športový organizovaný krúžok v škole, ktorý matka pre obdobie 37 mesiacov vyčíslila na celkovú sumu 2 368,- eur, pričom krúžky v škole sú bez potreby úhrady, ale aj iné. Na výživu maloletej prispieval aj mimo priamych úhrad matke, čo je v rozpore s dôvodmi uvedenými v bode 59 odôvodnenia rozhodnutia. Zo žiadneho z predložených dôkazov nevyplýval poplatok na výtvarný krúžok v rámci školy v čiastke 64,- eur v šk. roku 2018/2019, pričom upozorňoval súd, že matkou uvádzané náklady sú fiktívne, keďže krúžky v škole sú bez potreby úhrady. Taktiež maloletá nenavštevovala v šk. roku 2019/2020 v ZUŠ hru na gitaru, ani ZUŠ a či športový krúžok v škole, ani psychológa od roku 2018, pričom terapia hrou nie je psychologickou terapiou a aktuálne maloletá nenavštevuje ani tú, čo vyplýva aj z matkou predloženého rozpisu nákladov (č. I. 558 spisu), v ktorom je vyčíslený náklad na obuv a drogeriu v mesačnej výške 200,- eur, čoho primeranosť nevyplýva z bežnej rozhodovacej praxe, pričom matka od posledného predloženého rozpisu od 24.03.2021 navýšila tento náklad o 110,- eur, hoci žiadna zmena pomerov v danom smere nenastala. Súd prvej inštancie mu vyčíslil zročné výživné na základe nepredložených dôkazov matkou. Doložil výpisy (DD 2, DD 3 a DD 4) z ktorých je zrejme, že sa na úhradách všetkých aktivít podieľal spolu

s matkou rovnakým dielom, pričom upozornil súd, že v roku 2020 hradil kurz plávania sám a od roku 2021 sa matka odmietla podieľať na úhrade nákladov spojených s hudobným krúžkom, ktorý tiež uhrádzal sám. Taktiež mesačné výdavky na dopravu – auto – splátku úveru a poistenia vo výške 185,50 eur, vyčíslených matkou na maloletú sú neopodstatnené v súlade s ustálenou judikatúrou. Pri určovaní ročného výživného súd tiež nesprávne vyčíslil jeho výšku vzhľadom na stav, aký bol v jednotlivých časových úsekoch počas celého konania, pričom táto skutočnosť nebola ani uvedená v samotnom odôvodnení rozhodnutia, z ktorého dôvodu je nepreskúmateľné. Na základe ním predloženého dôkazu, ktorý nebol súdom prvej inštancie vykonaný je zrejmé, že okrem sumy 5 550,- eur, keďže okresný súd neprihliadol na detailnú tabuľku jeho úhrad doloženú podaním zo dňa 31.08.2021, prispieval na všetky potreby maloletej sumou 11 803,- eur, ktoré náklady boli riadne preukázané.

6. Matka vo vyjadrení k odvolaniu otca navrhla rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdiť. Popierala tvrdenia otca o údajnom porušovaní jeho procesných práv (namietané doručovanie správy kolízneho opatrovníka z pohovoru s maloletou zo dňa 10.09.2021, záznamu z pohovoru súdu s maloletou zo dňa 08.09.2021, nevyhotovenie zvukového záznamu z pohovoru), pričom otec nepreukázal, že namietané vady mali aj za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Obaja boli dňa 03.09.2021 informovaní kolíznou opatrovníčkou emailom o vykonaní pohovoru s maloletou, ako aj o spôsobe oboznámenia s výsledkami pohovoru, čoho dôkazom je e-mail kolízneho opatrovníka zo dňa 03.09.2021 a obaja boli na pojednávaní dňa 16.09.2021 informovaní, že maloletá neudelila súhlas s nahrávaním pohovoru so sudkyňou pre obavu z reakcií otca, čo je zároveň aj dôkazom konfliktu lojality. K namietanému doručovaniu dôkazov uviedla, že počas celého konania riadne a podľa výziev súdu zakladala potvrdenia o svojich príjmoch, ako aj výdavkoch a otec mal vždy prehľad o jej majetkových pomeroch od roku 2018, ako aj o príjmoch a výdavkoch dieťaťa, ako aj o poslednom podaní pred pojednávaním elektronicky doručeným dňa 13.09.2021, pričom práve otec na opakované výzvy súdu nepredkladal žiadne majetkové pomery, príjmy a tieto predložil súdu až pred pojednávaním dňa 16.09.2021. Nepovažovala za pravdivé, že by súd prvej inštancie uviedol dôvod nevhodnosti striedavej osobnej starostlivosti odlišnosť pováh rodičov, v ktorom smere odkázala na bod 53 odôvodnenia rozsudku. K námietkam k znaleckému posudku tvrdila účelovosť kontextu vytrhnutých citácií otcom z oboch znaleckých posudkov s cieľom podporiť svoju teóriu o vhodnosti striedavej osobnej starostlivosti. Z nového dôkazu predloženého otcom nie je zrejmé, že sa jedná o znalca Mgr. Benkoviča, keďže rozsudok Ministerstva spravodlivosti SR bol na internete zverejnený v anonymizovanej forme. Dala do pozornosti konštatovanie znalca Mgr. Benkoviča o vystavení maloletej konfliktu lojality zo strany oboch rodičov, v dôsledku čoho maloletá odmietla vyhotovenie a zverejnenie zvukového záznamu z jej pohovoru, pričom pri vyšetrovaní oboma znalcami sa vyjadrila konzistentne, a že si nepraje striedanie medzi rodičmi v dlhších časových intervaloch, rovnako sa vyjadrila pri pohovoroch pred súdom, ako aj pred kolíznym opatrovníkom, kedy jednoznačne odmietla striedavú starostlivosť. S námietkami otca k znaleckému posudku sa súd prvej inštancie dôkladne vyjadril v bode 55 odôvodnenia rozsudku. Otec nepredložil jediný relevantný dôkaz potvrdzujúci jeho tvrdenia o manipulácii maloletej a počas konania sa vyjadrovala k prístupu otca k adekvátnej zdravotnej starostlivosti o maloletú, pričom podania otca na sociálnu kuratelu považovala za účelové a trestné oznámenie za krajné riešenie použiteľné po vyčerpaní iných možností. Aktuálne nemá žiadne informácie od otca o zdravotnom stave maloletej počas jej pobytu u neho. Odmietala obvinenia otca o neposkytovaní potrebnej liečby maloletej keď ide k otcovi, pričom otec nepredložil dôkaz od pediatra, že by počas konkrétnej choroby jej pediatrička odporučila, aby maloletej predpísala antihistaminiká, ani o predpísaní Fenistilových kvapiek počas konkrétnej choroby. Komunikácia medzi ňou a otcom je problematická, otec ju nie vždy informuje o cestovných plánoch s maloletou a jeho tvrdenia o cistení sa maloletej u neho komfortne počas prázdnin a sviatkov v dlhších intervaloch sú dôkazom chýbajúceho načúvania otca k potrebám maloletej, ktorá opakovane vždy aj počas pobytu u otca vyjadrila potrebu skontaktovania sa s ňou, čo jej nebolo umožnené, preto sa bojí vypýtať od otca domov. Poukázala na rozporné tvrdenia otca v odvolaní, ktorý uvádzal, že maloletá je na matku citovo naviazaná, čo má byť dôvod jej nesúhlasu so striedavou starostlivosťou a na druhej strane sa odvoláva na § 24 ods. 4 ZoR. Otec na podporu svojich tvrdení opakovane uvádza citácie z oboch ním napadnutých znaleckých posudkov v neúplnej forme a snaží sa vytvoriť dojem, že maloletá nie je schopná pracovať s časovými údajmi, ktoré jej boli podsúvané, avšak od septembra 2019 sa maloletej pobyt u otca končil o 18-tej, takže uviedla takmer 10-ročná súdu časový údaj, ktorý je súčasťou jej života už 3 roky. Maloletá vyjadrila svoj názor pred súdom ohľadne styku s otcom, ktorý znamená návrat k styku, ktorý mala pred jeho rozšírením v roku 2019 a 2020, nebola spokojná s aktuálnou formou styku, čo im ako rodičom prezentovala. Časté zmeny režimu stretávania sa s otcom spôsobovali maloletej zvýšené psychické napätie, preto nie je vhodné ju opätovne

zaťažiť novým režimom fungovania a psychosomatické narušenia konštatoval aj znalec Mgr. Benkovič. Popierala obmedzovanie styku otca s maloletou od 20.10.2021, keď požiadala otca o vyhovieť želaniu maloletej aby upravil režim stretávania sa s ňou, čomu nevyhovel. Od rozchodu rodičov maloletá trpí psychosomatickými ťažkosťami, bola vystavená viacerým režimom stretávania sa s otcom a svoju nespokojnosť vyjadrila pred súdom, ako aj kolíznym opatrovníkom. Otec v odvolaní nepredložil jediný relevantný dôkaz o vhodnosti ním navrhovanej striedavej osobnej starostlivosti, pričom blízkosť domovov rodičov nie je najdôležitejším predpokladom pre navrhovanú striedavú osobnú starostlivosť, ktorú žiadny z odborníkov po vylúčení maloletej nepovažoval za vhodný model starostlivosti o maloletú. Otec sa na jednej strane odvoláva na hodnotenie jej osobnosti, ako aj maloletej odborníkmi, no na druhej strane znalecké posudky namieta. S otcom predkladanými návrhmi sa súd prvej inštancie riadne a úplne vysporiadal v odôvodnení, najmä v bode 54 odôvodnenia rozsudku. K námietke otca týkajúcej sa vyživovacej povinnosti poukázala na 3 x predložený prehľad priemerných nákladov na maloletú vzhľadom na meniace sa potreby spojené s nástupom do školy, záujmy dieťaťa. Vyjadrila sa tiež k plátbám otca, predložila doklady o realizovaní plátieb ňou, ktoré realizoval otec duplicitne, taktiež o ktorých otec klamal. V nákladoch na maloletú terapiu hrou neuvádzala, vzhľadom na výhrady zo strany otca, preto danú terapiu hradila sama. Tiež poukázala na diagnostikovaný atopický fenotyp, v dôsledku čoho má maloletá citlivú pokožku a bežne dostupná kozmetika jej spôsobovala kožné reakcie, preto používa kozmetiku vhodnú pre atopikov a pre diagnostikovanú sebaroickú dermatídu od roku 2020 používa špeciálnu vlasovú kozmetiku, o čom bol otec informovaný, avšak v jeho domácnosti špeciálne produkty maloletej nezabezpečuje. Otcovi pravdepodobne vyhovoval dočasný stav ohľadom výšky výživného vo výške 150,- eur mesačne v zmysle neodkladného opatrenia, ktorý nie je z dlhodobého hľadiska udržateľný a nezodpovedá ani možnostiam a príjmom otca, ktoré účelovo zatajoval a riadne zdokladoval až v septembri 2021. Vzhľadom na mesačný príjem otca v priemere 1 921,53 eura netto a ďalších jeho príjmov z prenájmu druhého bytu v meste Bratislava, považovala jeho nesúhlas s výškou výživného 250,- eur mesačne za jeho účelové konanie. Poukázala taktiež na názor vyjadrený kolíznym opatrovníkom v bode 27 odôvodnenia rozsudku k vykonanému dokazovaniu a v záujme maloletej je zachovať jej nastolenú stabilitu a zohľadniť jej požiadavky a názor. V súvislosti s problematickou komunikáciou rodičov poukázala na rozsudok Krajského súdu v Prešove z 11.06.2014, sp. zn. 3CoP/13/2014.

7. Otec vo vyjadrení k vyjadreniu matky popieral doručenie informácie kolíznym opatrovníkom emailom o vykonaní pohovoru s maloletou, pretože z predloženého dôkazu matkou vyplýva, že kolízna opatrovníčka neinformovala rodičov o tom, ako je potrebné dieťa na rozhovor pripraviť tak, ako to určuje interná norma a v správe uviedol, že rodičia budú s obsahom rozhovoru oboznámení prostredníctvom súdu, avšak žiadna správa od kolízneho opatrovníka nebola doručená. Nesúhlas maloletej s nahrávaním pohovoru pred súdom nevyplýva zo spisového materiálu a zároveň poukázal na § 98 ods. 1 CSP o povinnosti súdu vyhotoviť zvukový záznam. Jeho majetkové pomery a aj všetky príjmy na výzvu súdu vždy predložil. K znaleckému dokazovaniu sa podrobne vyjadril v odvolaní, ktoré vyjadrenia sú konzistentné s vyjadrením Ministerstva spravodlivosti SR k rovnakému znalcovi a k identickým pochybeniam, pri ktorých ministerstvo konštatovalo porušenie zákona a znalca sankcionovalo. Namieta iba tie závery znalca, ku ktorým vzneslo Ministerstvo spravodlivosti SR výhrady, a podľa ktorých znalec mohol odpovedať na otázky 1. až 6., avšak nemohol odpovedať na otázky 7. až 9. K manipulácii maloletej matkou sa vyjadril v odvolaní, pričom matka v emailovej komunikácii mu zaslanej potvrdila, že maloletej nastavuje pravidlá na mobilnom telefóne v čase, keď je u neho a neumožňuje mu mať na tieto pravidlá dosah. Pokiaľ má maloletá ťažkosti, matku vždy písomne informuje, takže nevie aké informácie jej chýbajú, keďže si doplnenie informácií nepýtala. Tiež matku informuje písomne o vycestovaní, pričom neregistruje žiadne vycestovanie, o ktorom by nebola informovaná a cestovaný pas maloletej u seba drží matka. Nikdy mu neadresovala pochybnosť ohľadne tvrdení týkajúcich sa špeciálnej vlasovej kozmetiky a predložil viaceré výzvy matke, v ktorých sa jej snažil vyjsť v ústrety, poznať jej výhrady a nastaviť všetky aspekty starostlivosti. V podaniach spochybnil rozpisy matkou predložených prehľadov priemerných nákladov na maloletú, keďže išlo o náklady fiktívne alebo hradené spoločne, pričom matka nepreukázala, že dané náklady vôbec vznikli, náklad na krúžok organizovaný v škole vo výške 2 368,- eur nevznikol, ako ani ďalšie viaceré náklady, o ktorých matka dlhodobo 3 roky klamala a naďalej zavádza odvolací súd. V podaní matky sa nenachádza informácia o tom, že by o nejakých plátbách on klamal a rozsiahlo preukázal svoje náklady v podaní zo dňa 03.08.2021, z ktorých žiaden nebol matkou rozporovaný.

8. Matka vo vyjadrení k vyjadreniu otca v súvislosti s námietkou otca o procesnom pochybení týkajúcom sa vykonania pohovoru maloletej kolíznym opatrovníkom uviedla, že maloletá neabsolvovala taký pohovor prvýkrát, ale už v roku 2019 a vtedy boli informovaní ako majú maloletú pripraviť, obaja boli informovaní o odmietnutí vykonania zvukového záznamu z pohovoru vykonaným súdom maloletou. Otec až v roku 2021 doložil súdu doklady o svojich príjmoch zo zamestnania od roku 2019 do roku 2021, a to napriek opakovaným výzvam zo strany súdu, pričom priložil len daňové priznanie z roku 2020, hoci už v roku 2019 potvrdil iný príjem ako zo závislej činnosti, keďže prenajíma ďalšiu nehnuteľnosť v osobnom vlastníctve. Z daňového priznania vyplýva, že otec má príjem z prenájmu už len za 158,- eur mesačne, s čistým ziskom po odpočítaní nákladov 42,- eur mesačne, hoci tvrdil, že nehnuteľnosť prenajíma za 200,- eur mesačne a z prenájmu nehnuteľnosti za roky 2018 až 2021 príjem súdu nepredložil, teda nie je zrejmé, aký príjem z tejto činnosti dosahoval. Maloletá má v mobile nastavené pravidlá používania nevhodných aplikácií pre jej vek a nastavený časový limit používania aplikácie Youtube za rovnakých podmienok v jej domácnosti, ako aj u otca, ktorý jej takmer 4 roky neposkytol informácie o zdravotnom stave maloletej, až od posledného pojednávania ju začal sporadicky informovať, avšak nie pravdivo a výrazne odlišne ako popisuje ťažkosti maloletá. Považuje za poľutovaniahodné konanie otca, ktorý všetko maloletej vyčíta, ak ju vopred informuje o cestovateľských plánoch s otcom v čase pandémie, čoho dôkazom je email zo dňa 10.09.2020. Súdu uviedla, že otec ju síce písomne, avšak nepravdivo informuje o zdravotných problémoch maloletej, ktorá sa bojí neustálych výčitiek otca čo zhoršuje jej prežívanie v jeho domácnosti. Pokiaľ ide o otcom uvádzaný náklad za krúžok organizovaný v škole, danú platbu v nákladoch na maloletú z 10.09.2021 neuvádzala, v školskom roku 2021/2022 maloletá navštevuje krúžok detskej jogy v hodnote 91,- eur polročne, o ktorom otca emailom informovala a sama ho hradila, avšak otec ani na jediný náklad neprispel. Otec nie je ochotný pripustiť, že želanie maloletej je jej skutočným želaním a svojimi neustálymi rozsiahlymi podaniami na súd a konaním len predlžuje stav právnej neistoty, v ktorom je maloletá od roku 2018.

9. Matka vo vyjadrení doručenom odvolaciemu súdu elektronicky dňa 12.09.2023 poukázala na aktuálne maloletou navštevovaný 1. ročník osem ročného gymnázia v E. a dala do pozornosti pohovor kolízneho opatrovníka s maloletou dňa 19.04.2023, vo veci otcovej žiadosti o pomoc pri zabezpečení psychologického poradenstva boli vykonané stretnutia oboch rodičov s kolíznym opatrovníkom, boli oboznámení so závermi pohovoru s maloletou, ktorá sa obáva striedavej starostlivosti a chce, aby platilo rozhodnutie súdu. Predmetný záznam od kolízneho opatrovníka neobdržali a navrhla, aby si ho odvolací súd vyžiadal.

10. Krajský súd v Trnave, ako súd odvolací (§ 3 ods. 5 písm. b) CMP), po zistení, že odvolanie podala včas oprávnená osoba (§ 359 a § 362 ods. 1 CSP a § 7 ods. 1 CMP) proti rozhodnutiu, proti ktorému je tento opravný prostriedok prípustný (§ 355 ods. 1 CSP), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania preskúmal napadnutý rozsudok, ako aj konanie mu predchádzajúce bez ohľadu na rozsah a dôvody odvolania (§ 65 a § 66 CMP) a dospel k záveru, že odvolanie je dôvodné a rozsudok súdu prvej inštancie podľa ust. § 389 ods. 1 písm. b), c) CSP zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie podľa § 391 ods. 1 CSP.

11. Odvolací súd po oboznámení sa s prejednávanou vecou dospel k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie je nepreskúmateľný, tiež okresný súd vec nesprávne právne posúdil, pretože aj keď aplikoval správne právne normy, tieto nesprávne vyložil.

12. Odvolací súd predovšetkým poukazuje na to, že súčasťou obsahu základného práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky je aj právo strany sporu na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpoveď na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením práva a obranou proti takému uplatneniu. Všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené stranou sporu, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných stranami sporu (rozhodnutia Ústavného súdu SR vo veciach sp. zn. IV. ÚS 115/03 či sp. zn. III. ÚS 60/04). Podľa Ústavného súdu SR „Z odôvodnenia musí vyplývať vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami pri hodnotení dôkazov na jednej strane a právnymi závermi na strane druhej. V prípade, keď sú právne závery súdu v extrémnom nesúlade s vykonanými skutkovými zisteniami alebo z nich v žiadnej možnej interpretácii odôvodnenia súdneho rozhodnutia nevyplývajú, treba takéto rozhodnutie považovať za rozporné s čl. 46 ods. 1 Ústavy SR, resp. čl. 6 ods. 1 Dohovoru“ (I. ÚS 243/07). Požiadavku na

kvalitu súdneho rozhodnutia zvyrazňuje vo svojej judikatúre aj Európsky súd pre ľudské práva, ktorý v tejto súvislosti najmä uvádza: „Právo na spravodlivý proces zahŕňa aj právo na odôvodnenie súdneho rozhodnutia. Odôvodnenie rozhodnutia však neznamená, že na každý argument sťažovateľa je súd povinný dať podrobnú odpoveď. Splnenie povinnosti odôvodniť rozhodnutie je preto vždy posudzované so zreteľom na konkrétny prípad“ (napr. Georgiadis c. Grécko z 29. mája 1997, Recueil III/1997, či rozsudok vo veci Ruiz Torija c. Španielsko a Hiro Balani c. Španielsko, oba z 9. decembra 1994, Annuaire, séria A č. 303 A a č. 303 B). Odôvodnenie rozhodnutia súdu prvej inštancie musí byť dostatočným podkladom pre uskutočnenie jeho prieskumu v rámci odvolacieho konania.

13. Rozhodnutie súdu prvej inštancie však náležitosti riadneho rozhodnutia nespĺňa, preto je dané rozhodnutie nepreskúmateľné. Okresný súd neuviedol dostatočné dôvody, ktoré ho viedli k rozhodnutiu o zverení maloletej do osobnej starostlivosti matky a pre ktoré nerozhodol o striedavej osobnej starostlivosti, pričom takýto jeho prístup pri vypracovaní rozhodnutia je neprípustný a jeho postup pri vyhotovení rozhodnutia možno považovať za zjavne arbitrárny.

14. Nepreskúmateľnosť rozhodnutia pre nedostatok jeho riadneho odôvodnenia je takým nesprávnym procesným postupom, ktorý je spôsobilý znemožniť účastníkovi konania (sporovej strane podľa CSP), aby uplatňovala svoje procesné práva v takej miere, že to má za následok porušenie práva na spravodlivý proces, ale zakladá aj procesnú vadu konania.

15. Rozhodnutie okresného súdu je nesprávne aj z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia veci.

16. Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav (uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1Cdo 222/2009 zo dňa 26. februára 2010). Nesprávnym právnym posúdením (§ 365 ods. 1 písm. h) CSP) sa rozumie subsumovanie skutkového stavu pod normu hmotného práva alebo procesného práva, ktorá hypotéze nemá také predpoklady, aké vyplývajú zo zisteného skutkového stavu. Nesprávne právne posúdenie veci konkrétne spočíva v tom, že súd použil nesprávnu právnu normu, alebo síce aplikoval správnu právnu normu, ale ju nesprávne interpretoval, a napokon právnu normu síce správne vyložil, ale na zistený skutkový stav ju nesprávne aplikoval (rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2MCdo 4/2009).

17. Pri preskúmaní rozhodnutia súdu prvej inštancie týkajúcej sa úpravy výkonu rodičovských práv a povinností v dôsledku odvolania účastníka konania, nie je odvolací súd viazaný odvolacími dôvodmi (§ 66 CMP) a odvolací súd sa musel hlavne sústrediť najmä na posúdenie otázok, či preskúmané rozhodnutie súdu je v najlepšom záujme dieťaťa (čl. 3 Dohovoru o právach dieťaťa), či boli za účelom zistenia najlepšieho záujmu dieťaťa zhromaždené všetky potrebné dôkazy s tým, že dôkazná aktivita nedopadá na samotných účastníkov konania, ale v tejto veci na súd prvej inštancie, či hodnotenie dôkazov zodpovedalo princípom zakotveným v Listine základných práv a slobôd (piata hlava) a ustanoveniam procesných predpisov CSP a CMP a či bolo rozhodnutie vydané v priebehu konania riadne a dostatočne odôvodnené.

18. Z obsahu spisu vyplýva, že predmetným rozhodnutím súd prvej inštancie upravil rodičovské práva a povinnosti k maloletej, ktorej rodičia prerušili spolužitie od januára 2018 a matka sa návrhom zo dňa 14.03.2018 domáhala úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k maloletej. Prvoinštančný súd po vykonaní dokazovania považoval za dôvodné zveriť maloletú do osobnej starostlivosti matky so zastupovaním a spravovaním majetku maloletej oboma rodičmi a s určením výšky vyživovacej povinnosti zo strany otca vo výške 250,- eur mesačne, pričom zároveň predmetným rozhodnutím aj upravil styk otca s maloletou. V predmetnom konaní sa otec domáhal zverenia dieťaťa do striedavej osobnej starostlivosti, pričom súd prvej inštancie po vykonaní dokazovania, a to aj znaleckým dokazovaním, ustanovením znalca z odvetvia klinická psychológia detí, klinická psychológia dospelých, s poukazom na znalecký posudok č. 7/2020 a napriek schopnosti zo strany oboch rodičov o vytvorení vhodných podmienok pre riadny výkon osobnej starostlivosti o maloletú dospel k záveru, že v záujme dieťaťa je jeho zverenie do osobnej starostlivosti matky, pričom dôvody neuprednostnenia striedavej osobnej starostlivosti vyjadril v bode 53 odôvodnenia napadnutého rozsudku.

19. Odvolací súd v uvedenom smere uvádza, že podľa názoru prvoinštančného súdu by bola striedavá osobná starostlivosť formálne možná, ale neuprednostnil ju z dôvodu najlepšieho záujmu dieťaťa s tým,

že primárne prihladal na záujem maloletej a predovšetkým jej vyjadrenie v rámci pohovoru vykonaného aj cestou súdu prvej inštancie, v ktorom smere považuje odvolací súd za dôvodné námietky otca, že predmetný pohovor nebol vykonaný v súlade s ustanoveniami § 98 CSP. Tento dôkaz považoval súd prvej inštancie za rozhodujúci a prioritný pred znaleckým posudkom, ktorého závery ale taktiež formu striedavej starostlivosti nespochybňovali.

20. Podľa § 38 CMP, ak je účastníkom maloletý, ktorý je schopný vyjadriť samostatne svoj názor, súd na jeho názor prihliadne (ods. 1). Názor maloletého zisťuje súd spôsobom zodpovedajúcim jeho veku a vyspelosti. Podľa povahy veci zisťuje súd názor maloletého bez prítomnosti iných osôb (ods. 2).

21. Podľa § 43 ods. 1 ZoR (obdobne čl. 12 dohovoru) maloleté dieťa má právo vyjadriť samostatne a slobodne svoj názor vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. V konaniach, v ktorých sa rozhoduje o veciach týkajúcich sa maloletého dieťaťa, má maloleté dieťa právo byť vypočuté. Názoru maloletého dieťaťa musí byť venovaná náležitá pozornosť zodpovedajúca jeho veku a rozumovej vyspelosti.

22. Podľa § 98 CSP o procesných úkonoch, pri ktorých súd koná so stranou alebo vykonáva dokazovanie, sa vyhotovuje záznam technickým zariadením určeným na zaznamenávanie zvuku. Takto vyhotovený záznam sa uchová na nosiči dát, ktorý sa po skončení pojednávania pripojí k súdnemu spisu alebo sa v súdnom spise urobí poznámka, kde je záznam uložený (ods. 1). Ak strana požiada súd o kópiu záznamu, súd ju vydá bezodkladne. Podrobnosti ustanoví všeobecne záväzný právny predpis, ktorý vydá ministerstvo spravodlivosti (ods. 2).

23. Nová právna úprava vychádza zo zásady preferencie zaznamenávania procesných úkonov súdu technickým zariadením určeným na zaznamenávanie zvuku a len subsidiárne (arg.: „ak to súd považuje za vhodné a účelné.“) je ponechaná možnosť vyhotovenia klasickej písomnej zápisnice. Vyhotovenie klasickej zápisnice o procesnom úkone (zápisnica o pojednávaní, zápisnica o výsluchu, zápisnica o verejnom vyhlásení rozsudku, zápisnica o obhliadke a iné) závisí od úvahy súdu, pričom súd zhodnotí kritérium procesnej ekonomie, vhodnosti a účelnosti. Paralelné zaznamenávanie priebehu procesných úkonov technickými zariadeniami a zápisnicou bude spravidla odôvodnené praktickosťou vedenia konania, zjednodušenou prípravou sudcu na pojednávanie, prehľadnejšou a rýchlejšou orientáciou v spise, predovšetkým pre odvolacie súdy. Zvukovým záznamom z procesného úkonu podľa § 98 CSP sa zaznamenáva jeho celý priebeh (s už uvedenými zákonnými výnimkami) a tento záznam sa uchováva aj po skončení pojednávania (alebo iného procesného úkonu).

24. Podľa § 99 CSP, ak to súd považuje za vhodné a účelné, spisuje sa o procesných úkonoch aj zápisnica. V zápisnici sa najmä označí prejednávacia vec, uvedú sa prítomní, opíše sa priebeh procesného úkonu a uvedie sa podstatný obsah prednesov a výroky rozhodnutia (ods. 1). Ak strana požiada súd o kópiu zápisnice, súd ju vydá bezodkladne. Podrobnosti ustanoví všeobecne záväzný právny predpis, ktorý vydá ministerstvo spravodlivosti.

25. Ustanovenie § 99 ods. 2 CSP stanovuje základné náležitosti zápisnice. Zápisnica o súdnom pojednávaní okrem týchto náležitostí obsahuje aj všetky podstatné okolnosti a poučenia poskytnuté súdom. V zápisnici o súdnom pojednávaní sa uvedie presný čas začiatku a skončenia súdneho pojednávania; v zápisnici sa vyznačí aj doba, počas ktorej bolo súdne pojednávanie prerušené.

26. Z citovaných ustanovení CSP (ktoré bol súd v procese vykonávania predmetného dôkazu aplikovať v zmysle ustanovenia § 2 CMP) vyplýva postup, ktorý je súd povinný dodržať pri vykonávaní dôkazov. Zachytenie vykonaného dôkazu do určitej konkrétnej formy má svoj význam z hľadiska práva účastníka konania vyjadriť sa k vykonanému dôkazu. Toto právo sa uskutočňuje spravidla tak, že súd bezprostredne po vykonaní každého dôkazu umožní účastníkovi, aby sa k nemu vyjadril, a aby uviedol všetko čo pri hodnotení konkrétneho dôkazu považuje za významné. Právo účastníka konania vyjadriť sa k vykonanému dôkazu súvisí so zásadou priamosti a ústnosti vykonávania dôkazov ako jednej zo základných zásad občianskeho súdneho konania, ktorú garantuje nielen Ústava Slovenskej republiky v článku 48 ods. 2, ale aj Dohovor o ochrane základných práv a ľudských slobôd v článku 6 ods. 1. Právo účastníka konania vyjadriť sa k vykonaným dôkazom vyplýva aj z judikatúry ESLP, ktorý opakovane vo svojich rozhodnutiach vyslovil záver, že súčasťou koncepcie spravodlivého súdneho konania je právo účastníka konania byť oboznámený s vykonanými dôkazmi a právo vyjadriť sa k nim. Účastník konania preto musí mať možnosť oboznámiť sa s dôkazmi predloženými súdu, ako aj možnosť vyjadriť

sa k existencii, obsahu a autenticite predložených dôkazov (rozsudok ESLP vo veci Krčmář v. Česká republika, § 42).

27. Podľa čl. 5 Základných zásad ZoR, záujem maloletého dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. Pri určovaní a posudzovaní záujmu maloletého dieťaťa sa zohľadňuje najmä a) úroveň starostlivosti o dieťa, b) bezpečie dieťaťa, ako aj bezpečie a stabilita prostredia, v ktorom sa dieťa zdržiava, c) ochrana dôstojnosti, ako aj duševného, telesného a citového vývinu dieťaťa, d) okolnosti, ktoré súvisia so zdravotným stavom dieťaťa alebo so zdravotným postihnutím dieťaťa, e) ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do jeho dôstojnosti a ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do duševnej, telesnej a citovej integrity osoby, ktorá je dieťaťu blízkou osobou, f) podmienky na zachovanie identity dieťaťa a na rozvoj schopností a vlôh dieťaťa, g) názor dieťaťa a jeho možné vystavenie konfliktu lojality a následnému pocitu viny, h) podmienky na vytváranie a rozvoj vzťahových väzieb s obidvomi rodičmi, súrodencami a s inými blízkymi osobami, i) využitie možných prostriedkov na zachovanie rodinného prostredia dieťaťa, ak sa zvažuje zásah do rodičovských práv a povinností.

28. Odvolací súd dodáva, že právo maloletých detí vyjadriť slobodne svoj názor vo veciach, ktoré sa ich týkajú, je ich nepopierateľným právom, avšak v konečnom dôsledku posúdenie záujmu detí prináleží súdu. Jeho úlohou je korigovať predstavy a názory maloletých detí o tom, čo je pre nich za danej situácie vhodné a čo nie. Nemožno totiž pripustiť, aby bol v konaní zohľadnený výhradne názor maloletého bez zreteľa na všetky zistené skutočnosti a v súlade s takto vysloveným názorom, aby došlo k vyhláseniu autoritatívneho rozhodnutia súdu. Dieťa sa strieda u rodičov podľa rozhodnutia súdu, pričom rodičia sa môžu sa dohodnúť tak, aby to bolo v najlepšom záujme dieťaťa. Súd určí i to, kde si rodič, ktorého osobná starostlivosť začína, dieťa vyzdvihne a uloží rodičovi, ktorého osobná starostlivosť končí, zároveň riadne dieťa pripraví pre rodiča, ktorého osobná starostlivosť začína.

29. Prvoradým meradlom pre nájdenie modelu starostlivosti rodičov o dieťa je najlepší záujem dieťaťa (k významu pojmu najlepší záujem dieťaťa viď napr. nález ÚS ČR z 30. 12. 2014 sp. zn. I. ÚS 1554/14). Posúdenie naplnenia tohto merítka prináležalo súdu prvej inštancie, ktorý má povinnosť posudzovať vec individuálne s prihliadnutím na jej konkrétne okolnosti a zvláštnosti.

30. Podľa § 35 CMP, súd je povinný zistiť skutočný stav veci.

31. Podľa § 62 ods. 1 CMP, odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne, alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

32. Podľa § 65 CMP, odvolací súd nie je viazaný rozsahom odvolania vo veciach, v ktorých možno začať konanie aj bez návrhu.

33. Podľa § 66 CMP, odvolací súd nie je odvolacími dôvodmi viazaný.

34. Odvolací súd dodáva, že mimosporové konania sú ovládané vyhľadávacím princípom (tzv. materiálne konania), na čo nová právna úprava (CMP) reagovala ustanoveniami, ktoré poskytujú súdom dostatočný priestor na to, aby zistili stav veci. Súd preto „musí“ iniciatívne zasahovať do konania, najmä do dokazovania, čím na seba preberá významnú mieru dôkaznej iniciatívy. Keďže jedným z najdôležitejších princípov mimosporového konania je princíp ochrany verejného záujmu (čl. 1 CMP), súdy uplatňujú aj iné metódy konania než v sporovom konaní (napr. súd môže konať z úradnej povinnosti, uplatňuje sa v širšej miere vyšetrovací princíp, princíp oficiality, princíp materiálnej pravdy a pod.). Proces dokazovania ovláda vyšetrovacia zásada a súd je oprávnený vykonať aj dôkazy, ktoré nenavrhli účastníci konania (sleduje sa tým potreba zistenia „skutočného“ stavu veci, ktorý bude určujúcim pre vydanie rozhodnutia). Na postup vykonávania dôkazov sa subsidiárne aplikuje CSP.

35. Podľa § 24 ods. 3 ZoR, ak sú obidvaja rodičia spôsobilí dieťa vychovávať a ak majú o osobnú starostlivosť o dieťa obidvaja rodičia záujem, tak súd môže zveriť dieťa do striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov, ak je to v záujme dieťaťa a ak budú takto zaistené potreby dieťaťa. Ak so striedavou osobnou starostlivosťou súhlasí aspoň jeden z rodičov dieťaťa, tak súd musí skúmať, či bude striedavá osobná starostlivosť v záujme dieťaťa.

36. Podľa § 36 ods. 1 ZoR, rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa a ak to vyžadujú pomery v rodine, súd môže upraviť styk dieťaťa aj s blízkymi osobami. 6) Ustanovenia § 24, § 25 a 26 sa použijú primerane.

37. Pri rozhodovaní o úprave výkonu rodičovských práv a povinností podľa § 36 ods. 1 ZoR súd berie do úvahy identické kritériá ako pri rozhodovaní o úprave výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu na čas po rozvode podľa § 24. Z uvedeného teda okrem iného vyplýva aj to, že možnosť zverenia dieťaťa do striedavej osobnej starostlivosti nie je viazaná len na prípady rozvodu manželstva, ale aj na iné prípady, keď rodičia maloletého dieťaťa spolu nežijú a súd rozhoduje o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností.

38. K vykonaniu pohovoru s maloletou dňa 08.09.2021 odvolací súd dodáva, že súdom prvej inštancie vykonanie tohto dôkazu nebolo uskutočnené v súlade s § 98 ods. 1 CSP, keď namiesto vykonania záznamu z tohto výsluchu technickým zariadením prvoinštančný súd zaznamenal výsluch maloletej iba v listinnej forme – úradný záznam z pohovoru, ktorá nemá ani formu zápisnice podľa § 99 CSP, čím prvoinštančný súd porušil ust. § 98 ods. 1 CSP.

39. V danom prípade teda výsluch maloletej nebol vykonaný záznamom predpísaným spôsobom, teda nespĺňa zákonom požadované náležitosti, keďže zákon vyžaduje, aby bol pri vykonávaní dôkazu vyhotovený zvukový záznam, prípadne aj zápisnica, nie je ani z obsahu spisu zrejmé či rodičia boli oboznámení s obsahom pohovoru s maloletou, keď že to zo zápisnice z pojednávania nevyplýva a tiež absentuje zvukový záznam z pojednávania konaného dňa 16.09.2021 (č. l. 563 spisu), pretože len dôkaz vykonaný zákonom predpísaným spôsobom (§ 187 CSP), možno považovať za relevantný dôkaz, ku ktorému sa môže účastník konania relevantným spôsobom vyjadriť, a ktorý je z hľadiska obsahového, ako aj z hľadiska formálneho spôsobilý presvedčivým spôsobom prispieť k zisteniu skutočného stavu veci, ktoré zistenie tvorí základ pre spravodlivé, správne a zákonné rozhodnutie v každom prípade. V uvedenom smere odvolací súd poukazuje na uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5Cdo/103/2018 zo dňa 27.06.2018.

40. Pokiaľ ide o otázku sprístupnenia zvukového záznamu, ktorý však v prejednávanej veci nebol vykonaný, odvolací súd poukazuje na čl. 3 ods. 2 základných princípov CMP v súlade s ustanoveniami čl. 1, 2 a 4 základných princípov CMP s prihliadnutím na konkrétne okolnosti prípadu, vzťah rodičov, ich rodičovský konflikt a prežívanie maloletej, že by bolo dôvodné za určitých okolností nesprístupnenie daného zvukového záznamu rodičom, z dôvodu, aby maloletá nebola vystavená konfliktu lojality a následného pocitu viny (uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2Cdo/74/2020 zo dňa 28.05.2020, rozsudok sp. zn. 5CdoR/3/2023 zo dňa 29.03.2023). To však v prejednanom prípade nebolo vykonané, teda nebol vykonaný dôkaz zákonným spôsobom a v danom prípade teda nebolo vykonané dostatočné dokazovanie z hľadiska zisťovania názoru maloletej, pričom okresný súd za základ svojho rozhodnutia považoval práve stanovisko maloletej.

41. Taktiež odvolací súd vyčíta súdu prvej inštancie neoboznámenie dôkazov predložených matkou v súvislosti s potvrdením o jej príjme a rozpisom mesačných nákladov na č. l. 558 a 559 spisu, keďže z obsahu zápisnice o pojednávaní zo dňa 16.09.2021 nevyplýva, že by súd prvej inštancie matkou doložené dôkazy oboznámil na predmetnom pojednávaní aj keď nebolo jeho povinnosťou tieto listinné dôkazy doručovať všetkým účastníkom konania, ale jeho povinnosťou bolo ich na pojednávaní oboznámiť.

42. Za neopodstatnenú odvoláciu argumentáciu otca však považoval odvolací súd jeho výhrady k nedoručeniu správy kolízneho opatrovníka, ktorý vykonal pohovor s maloletou, keďže v uvedenom smere postačovalo vyjadrenie kolízneho opatrovníka o obsahu pohovoru s maloletou, o ktorom pohovore sa však kolízny opatrovník vyjadril na pojednávaní až v záverečnom návrhu k veci.

43. Za vadu napadnutého rozhodnutia považoval odvolací súd aj časť týkajúcu sa určenia vyživovacej povinnosti otca na maloletú.

44. Podľa § 62 ods. 1 ZoR, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

45. Podľa § 62 ods. 2, 5 ZoR, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností a možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča, súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

46. Podľa § 75 ods. 1, veta prvá ZoR, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného.

47. Podľa § 76 ods. 1 ZoR, výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

48. Rodičia maloletého dieťaťa sú povinní prispievať na výživu maloletého dieťaťa, pričom plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará pričom výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Zároveň pri určení výživného súd prihliada na odôvodnené potreby oprávneného ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Je potrebné zdôrazniť, že na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania. Základom pre hodnotenie schopností a možností rodičov platí výživné je zistenie ich skutočných príjmov, ako aj podkladov odôvodňujúcich záver, že tento príjem zodpovedá telesným i duševným schopnostiam rodiča, jeho skúsenostiam, plneniu jeho pracovných povinností, ako aj miestnym možnostiam jeho uplatnenia. Výživným sa rozumejú náklady na uspokojovanie všetkých životných potrieb maloletého dieťaťa v súvislosti s jeho všestranným rozvojom a vývojom tak po stránke fyzickej, ako aj po stránke duševnej. Rozsah nákladov na úhradu týchto životných potrieb dieťaťa je rôzny, a to vzhľadom na jeho vek, spôsob prípravy na jeho budúce povolanie, zdravotný stav, ale aj jeho schopnosti. Na odôvodnené potreby oprávneného bezprostredne vplyvajú schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Ak sú tieto obmedzené, je zrejmé, že odôvodnenými budú môcť byť len bežné potreby nepresahujúce obvyklú základnú mieru potrieb oprávneného. Naopak pri vyššej životnej úrovni povinného môžu pod odôvodnené potreby spadať napr. vyššie uvedená tvorba úspor, ktorá síce nie je nevyhnutná, avšak môže dopomôcť k rozvoju oprávneného dieťaťa. Rozhodujúce sú vždy reálne zárobkové možnosti povinného dané ako jeho subjektívnymi vlastnosťami (vzdelaním, skúsenosťami, fyzickýminosťami), tak objektívnymi skutočnosťami, ako je najmä prítomnosť pracovných príležitostí. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného súd prihliada na druhej strane i vtedy, ak povinný bez náležitého odôvodnenia na seba berie neprimerané majetkové riziká, pochybne investuje, berie nevýhodné pôžičky, príp. sa vzdá lepších zárobkov, výhodnejšieho zamestnania a pod. Pri zmene zamestnania povinného na zamestnanie s nižším zárobkom súd povinne skúma okolnosti, za ktorých k uvedenej zmene došlo, a najmä či k nej došlo z dôležitých dôvodov, napr. zo zdravotných dôvodov povinného. V opačnom prípade by sa pri určovaní výživného vychádzalo zo schopností a možností povinného pred takouto zmenou zamestnania, resp. z majetkových pomerov, ktoré by tento mal, ak by svoj majetok nevystavoval neprimeraným majetkovým rizikám. Súd by v takomto prípade nemal brať ohľad na pokles príjmu povinného a pri určení výživného.

49. Nedostatok dôvodov napadnutého rozsudku a z daného dôvodu nepresvedčivosť rozhodnutia vzhľadom odvolací súd aj v časti rozhodnutia o vyživovacej povinnosti otca, keď zisteniam vyjadreným v bodoch 57, 58 odôvodnenia napadnutého rozsudku chýbajú relevantné dôvody. Súd prvej inštancie neuviedol z akých majetkových pomerov a príjmov otca prvoinštančný súd vychádzal pri rozhodovaní o vyživovacej povinnosti od roku 2018 kedy začalo konanie, v akej výške ustálil odôvodnené potreby maloletej v jednotlivých rokoch od podania návrhu ku dňu rozhodnutia, pričom odkaz na rozpis priemerných nákladov matky na č. I. 558 spisu nepostačuje pre splnenie požiadavky odôvodnenia rozhodnutia a teda stanovenej výške výživného chýba náležité a riadne odôvodnenie.

50. Za nepreskúmateľné rozhodnutie súdu prvej inštancie považoval odvolací súd aj v časti určenia zročného výživného vyjadrené v bode 61, pretože okresný súd nezohľadnil tvrdenia otca o doterajších úhradách odôvodnených potrieb maloletej na dôkaz čoho predložil otec dôkazy, ktoré sú súčasťou vyjadrenia otca a ani sa s týmito tvrdeniami okresný súd žiadnym spôsobom nevysporiadal.

51. Za opodstatnené námietky otca považoval odvolací súd jeho výhrady k znaleckému posudku k oprávnenosti záverov znalca k otázkach č. 7,8 a 9, pretože súdom ustanovený znalec z daného odvetvia prekročil rozsah svojho oprávnenia, patriaceho mu v danom odvetví. Danými námietkami sa súd prvej inštancie nesprávne vysporiadal a odignoroval ich svojimi nenáležitými argumentami.

52. Keďže odvolací súd zrušil napadnutý rozsudok prioritne z hľadiska úpravy starostlivosti a zverenia maloletej do starostlivosti toho-ktorého rodiča, je potrebné sa pri následnom rozhodovaní, po náležitom doplnení dokazovania, venovať aj prípadnej úprave styku, a to s poukazom na výsledok rozhodnutia, či už o forme striedavej osobnej starostlivosti, alebo výlučnej starostlivosti zo strany toho-ktorého rodiča.

53. Preto odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie podľa § 389 ods. 1 b), c) CSP.

54. Úlohou prvoinštančného súdu bude predovšetkým riadne zistiť skutočný stav veci, tzn. zistiť či sú splnené všetky podmienky striedavej osobnej starostlivosti (či obaja rodičia sú spôsobilí maloletú vychovávať, či majú obaja záujem osobne sa starať o maloletú, či striedavá osobná starostlivosť je v záujme dieťaťa resp. či sú lepšie zaisťované potreby maloletú), akým spôsobom a ktorým rodičom je aktuálne realizovaná starostlivosť o maloletú. S poukazom na doteraz vykonané dôkazy a to aj znalecký posudok z roku 2020, ale aj ďalšie doplnené dôkazy posúdi aký model starostlivosti je najlepší z hľadiska záujmu dieťaťa. Za daným účelom vypočúje maloletú zákonným spôsobom, pretože vo svojom veku už vie svoj názor relevantným spôsobom zodpovedajúcim jej veku vyjadriť a tiež je potrebné maloletej pri výsluchu vysvetliť význam a priebeh striedavej osobnej starostlivosti s poukazom na potrebu úpravy časových intervalov pri striedavej osobnej starostlivosti (prítom pri oboch rodičoch nemusia byť totožné). Rovnako zistí majetkové pomery oboch rodičov, ich príjmy, výdavky, ako aj odôvodnené potreby maloletej od roku 2018 ku dňu rozhodnutia, ktorých výšku ustáli a uvedie, pričom v odôvodnení rozhodnutia nie je možné sa odvolávať na rozpis výdavkov na maloletú zo strany jej matky bez náležitého posúdenia a preukázania vynakladania jednotlivých výdavkov. Svoje zistenia náležitým spôsobom uvedenie v odôvodnení svojho rozhodnutia. Po doplnení dokazovania a riadnom zistení skutočného stavu veci súd prvej inštancie vo veci opätovne rozhodne, pričom svoje rozhodnutie riadne odôvodní, tak aby spĺňalo náležitosti rozsudku podľa § 220 CSP.

55. Na záver odvolací súd považuje za potrebné adresovať rodičom, že rodičovská vyspelosť, zodpovednosť a empatia vo vzťahu k chápaniu citových potrieb na rovnakej úrovni zaručuje a má viesť k upevneniu väzieb medzi maloletým dieťaťom a oboma rodičmi. V záujme nielen maloleteho dieťaťa, ktorý by mali obaja rodičia sledovať, je aby sa naplnilo akékoľvek usporiadane roztrieštených vzťahov v rodine uvedomujúc si, že sú to práve rodičia, ktorí nesú zodpovednosť za výchovu a vývoj maloleteho dieťaťa. Akýkoľvek súd nie je schopný takéto usporiadanie vzťahov zabezpečiť a je vhodné pripomenúť, že sú to rodičia (nie súdy, či znalci), ktorí nesú spoločnú zodpovednosť za výchovu a vývoj dieťaťa (uvedený záver vyplýva aj z uznesenie Ústavného súdu Českej republiky vo veci IV. ÚS 60/04). Aj z ustálenej judikatúry Ústavného súdu Slovenskej republiky vyplýva, že v záujme dieťaťa spravidla je, aby bolo v starostlivosti oboch rodičov, kde každý z nich poskytuje dieťaťu láskyplnú starostlivosť a každý svojim dielom prispieva k osobnostnému vývoju dieťaťa. Preto akékoľvek obmedzenie tohto aspektu rodinného života musí byť riadne a starostlivo odôvodnené, teda musí sledovať legitímny cieľ najlepšieho záujmu dieťaťa a byť tomuto cieľu primerané. Základným zmyslom starostlivosti rodičov o dieťa musí byť vždy záujem dieťaťa (čl. 18 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa). V tomto ohľade všeobecne platí, že súdne konanie má byť vedené a prijaté opatrenia majú byť učené vždy v najlepšom záujme dieťaťa (čl. 3 Dohovoru o právach dieťaťa)

56. Ak bolo rozhodnutie zrušené a ak bola vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, súd prvej inštancie je viazaný právnym názorom odvolacieho súdu (391 ods. 2 CSP).

57. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Trnave, ako súdu odvolacieho, pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).
Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je podľa § 421 CSP prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol :o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).